

Oecumenische Basisgroep Venray e.o.
Kerstnachtviering 24-12-2023

*Fresco: Giotto di Bondone (1266-1337)
in de Franciscusbasiliek in Assisi*

De traditie als richtingwijzer - zoals de ouden zongen

*De laatste viering in de kapel van VieCuri
september 2005-december 2023*

Opening: Ontsteken van de kaarsen.

Lied: Wij komen tezamen (115)

Inleiding: Terugblik op de vorige viering. *Mij geschiede naar Uw woord.*

Gebed:

Lieve God, wij zijn dankbaar dat wij samen zijn op deze kerstavond. Dankbaar voor de weg die ieder af moest leggen naar hiertoe. Ieder is hier aanwezig met zijn eigen gedachten en gebeden. Wij volgen allemaal ons eigen levenspad, ieder op zijn manier. Lieve God, help ons om de juiste keuzes te maken dat we op een goede manier, en vol vertrouwen ons eigen pad te bewandelen.

Lied: 't is geboren het goddelijk kind (97)

Lezing: St.Franciscus en de kerststal

Franciscus van Assisi leefde in de 13 de eeuw na Christus. Hij wordt de uitvinder van kerststal genoemd. Hij bepaalt tot op de dag van vandaag het beeld dat we hebben van Jezus. In Greccio, op de grens van Umbrië en Rieti woonde een vriend van Franciscus genaamd Giovanni Velita, de burchtheer van het stadje. Twee weken voor kerstmis liet Franciscus Giovanni bij hem komen en zei:” Ik wil dit jaar in Greccio kerstmis vieren. Ik wil de geboorte van het kind van Bethlehem zo gestalte geven, dat wij met onze eigen ogen kunnen zien in welke pijnlijke en behoeftige omstandigheden hij ter wereld is gekomen, ik wil zien hoe hij daar lag in een kribbe op stro, tussen een os en een ezel.”

Toen het dan zover was stroomden de mensen van heinde en verre toe. Ze hadden fakkels en kaarsen bij zich om de nacht te verlichten, waarin een stralende ster zijn licht alle levensdagen verlicht.

In een grot stond een kribbe met stro, ook had Giovanni gezorgd voor een os en een ezel. Alles was met liefde en zorg klaargemaakt. De mannen en vrouwen van Greccio werden vervuld van een ongekende vreugde bij het zien van de nieuwe manier, waarop het mysterie van de menswording van de Heer nu gevierd werd. In die tijd konden de meeste mensen niet lezen en werd het kerstverhaal op deze manier uitgebeeld. Dit was een gewaagde actie van Franciscus. Hij stelt hier in woord en beeld de Heer Jezus voor als een gewoon kindje, liggend tussen de dieren. Franciscus werd in 1224 niet voor niets ontboden te Rome om verantwoording af te leggen van wat hij nou weer had gedaan.

Lied: Eer zij God in deze dagen

Eer zij God in deze dagen,
eer zij God in deze tijd
Mensen van het welbehagen,
Roept op aarde vrede uit.
Gloria in excelsis Deo

Lezing: Lucas 2:1-20

En het geschiedde in die dagen, dat er een bevel uitging vanwege keizer Augustus, dat het gehele rijk moest worden ingeschreven. Deze inschrijving had voor het eerst plaats, toen Quirinius het bewind over Syrië voerde. En zij gingen allen op reis om zich te laten inschrijven, ieder naar zijn eigen stad. Ook Jozef trok op van Galilea, uit de stad Nazaret, naar Judea, naar de stad van David, die Betlehem heet, omdat hij uit het huis en het geslacht van David was, om zich te laten inschrijven met Maria, zijn ondertrouwde vrouw, welke zwanger was. En het geschiedde, toen zij daar waren, dat de dagen vervuld werden, dat zij baren zou, en zij baarde haar eerstgeboren zoon en wikkelde Hem in doeken en legde Hem in een kribbe, omdat voor hen geen plaats was in de herberg. En er waren herders in diezelfde landstreek, die zich ophielden in het veld en des nachts de wacht hielden over hun kudde. En opeens stond een engel des Heren bij hen en de heerlijkheid des Heren omstraalde hen, en zij vreesden met grote vreze. En de engel zeide tot hen: Weest niet bevreesd, want zie, ik verkondig u grote blijdschap, die heel het volk zal ten deel vallen: U is heden de Heiland geboren, namelijk Christus, de Here, in de stad van David. En dit zij u het teken: Gij zult een kind vinden in doeken gewikkeld en liggende in een kribbe. En plotseling was er bij de engel een grote hemelse legermacht, die God loofde, zeggende: Ere zij God in den hoge, en vrede op aarde bij mensen des welbehagens. En het geschiedde, toen de engelen van hen heengevaren waren naar de hemel, dat de herders tot elkander spraken: Laten wij dan naar Betlehem gaan om te zien hetgeen geschied is en ons door de Here is bekendgemaakt. En zij gingen haastig en vonden Maria en Jozef, en het kind liggende in de kribbe. En toen zij het gezien hadden, maakten zij bekend hetgeen tot hen gesproken was over dit kind. En allen, die ervan hoorden, verbaasden zich over hetgeen door de herders tot hen gezegd werd. Doch Maria bewaarde al deze woorden, die overwegende in haar hart. En de herders keerden terug, God lovende en prijzende om alles wat zij hadden gehoord en gezien, gelijk het hun gezegd was.

Lied: Eer zij God in deze dagen

Eer zij God die onze Vader
En die onze koning is
Eer zij god die op de aarde
Naar ons toe gekomen is
Gloria in excelsis Deo

Lezing: Mattheus 2: 1-12

Toen Jezus geboren was, in Betlehem in Judea, tijdens de regering van koning Herodes, kwamen er magiërs uit het Oosten in Jeruzalem aan. Ze vroegen: ‘Waar is de koning van de Joden die onlangs geboren is? Wij hebben namelijk zijn ster zien opgaan en zijn gekomen om Hem te aanbidden.’ Koning Herodes schrok hevig toen hij dit hoorde, en heel Jeruzalem met hem. Hij riep alle hogepriesters en schriftgeleerden van het volk samen om aan hen te vragen waar de messias geboren zou worden. ‘In Betlehem in Judea,’ zeiden ze tegen hem, ‘want zo staat het geschreven bij de profeet: “En jij, Betlehem in het land van Juda, bent zeker niet de

minste onder de leiders van Juda, want uit jou komt een leider voort die mijn volk Israël zal hoeden.”” Daarop riep Herodes in het geheim de magiërs bij zich; hij wilde precies van hen weten wanneer de ster zichtbaar geworden was, en stuurde hen vervolgens naar Betlehem met de woorden: ‘Stel een nauwkeurig onderzoek in naar het kind. Stuur mij bericht zodra u het gevonden hebt, zodat ook ik erheen kan gaan om het te aanbidden.’ Nadat ze de koning hadden aangehoord gingen ze op weg, en nu ging de ster die ze hadden zien opgaan voor hen uit, totdat hij stil bleef staan boven de plaats waar het kind was. Toen ze de ster zagen, werden ze vervuld van diepe vreugde. Ze gingen het huis binnen en vonden het kind met Maria, zijn moeder. Ze wierpen zich in aanbidding voor het kind neer. Daarna openden ze hun kistjes met kostbaarheden en boden het geschenken aan: goud en wierook en mirre. ¹En omdat ze in een droom de aanwijzing hadden gekregen dat ze niet naar Herodes terug moesten gaan, reisden ze via een andere route terug naar hun land.

25 Wij Waren
Kinderen (2).m4a

Lied: Wij waren kinderen

(T.: H.Oosterhuis; M: A.Oomen)

Wij waren kinderen toen het gebeurde.
‘Laat ons gaan zien het woord dat daar geschied is’.
Riepen met vreemde stemmen onze vaders.
Wij moesten mee, de diepe nacht, de kou in.

Geen vleugelslag. Na uren gaan een grot.
Een huilend kind. Geroep: hij is het. Hij?
Hun leven lang bleef hij een sterk verhaal:
Er zou groot licht geweest zijn dat hen wenkte.

Stemmen van woorden: vrede. Een tijd later
Die ster die langs de hemel voer, een stoet
Van koningen en priesters die hem zochten:
‘kind ons geboren, koning van de vrede’

En het gekroonde beest. De kindermoord.
Tot op vandaag het bloed ten hemel schreiend.
En het gerucht dat hij zou zijn ontkomen, haastig, en wat dan?

Rusteloos zwerfend, ongelukkig dromend
Van wilde dieren die niet meer verscheuren
Zijn zij gestorven zoals mensen sterven
Zonder te zien. Ze hadden zo gehoopt.

Overweging

Met dank aan F.Sanders ofm

Geloofsbelijdenis: *Dorothee Sölle (1929 – 2003).*

Ik zal niet geloven in het recht van de sterkste,
in de taal van het eigenbelang, in de macht der machtigen.

Maar ik wil geloven in het recht van de zwakste,
in de open hand, in de macht van de overtuiging.

Ik zal niet geloven in de scheiding tussen rijk en arm,
oog en laag, in voorrechten, in de gevestigde orde,

maar ik wil geloven dat alle mensen mensen zijn,
dat de orde van de macht en het onrecht, wanorde is.

Ik zal niet geloven in het mechanisme van productie en consumptie,
in de mens als kostenfactor, in de mens als wegwerpartikel.

Maar ik wil geloven in de arbeid als dienst,
in het werken aan de leefbaarheid van deze aarde,
in de menselijke solidariteit en verbondenheid.

Ik zal niet geloven dat ik de verdrukking
elders kan bestrijden als ik het onrecht hier laat bestaan.

Maar ik wil geloven dat recht één is,
hier en daar, dat ik niet vrij ben zolang nog een mens slaaf is.

Ik zal niet geloven dat alle moeite tevergeefs is.
Ik zal niet geloven dat de droom van de mensheid
een droom zal blijven.

Maar ik durf geloven - altijd en ondanks alles -
in de nieuwe mens, in de andere weg.

Ik durf geloven in God's eigen droom:
een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.

Klaarmaken van de tafel

Tafelgebed (gezongen): Die naar menselijke gewoonte (19)

Dienst van de Tafel: breken en delen.

Wij danken u in het bijzonder
voor het sprekend voorbeeld
van de mens Jezus van Nazareth.
Die zó vervuld was van uw Geest
dat hij uw zoon genoemd werd.
Hij deed ons voor wat het is
om in dankbaar respect
van alles te genieten.
Hij leerde ons ook uitdrukkelijk
om niet te heersen, maar te dienen.

Zo nam hij brood en wijn ter hand,
vruchten van de samenwerking
tussen mens en aarde,
hij deelde het uit met de woorden:
hier leef ik van, dit ben ik, zo leef ik verder.
Blijft dit herhalen als een eeuwig verbond
tussen ons mensen en deze wereld.

Lied: Komt ons in diepe nacht ter ore.

1. Komt ons in diepe nacht ter ore:
de morgenster is opgegaan,
een mensenkind voor ons geboren,
God zal ons redden is zijn naam.
Opent uw hart, geloof uw ogen,
vertrouwt u toe aan wat gij ziet:
hoe 't woord van God van alzo hoge
hier menselijk aan ons geschiedt.
2. Geen ander teken ons gegeven
Geen licht in onze duisternis
Dan deze mens om mee te leven
Een God die onze broeder is.
Zingt voor uw God, Hij openbaarde
In Jezus zijn menslievendheid.
Zo wordt de wereld nieuwe aarde
En alle vlees aanschouwt het heil.

Voorbeden: Keer U om

Onze Vader

Onze Vader,
Die in de hemel zijt,
Uw naam worde geheiligd,
Uw rijk kome, uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood

En vergeef ons onze schulden,
Zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren,
En breng ons niet in beproeving,
Maar verlos ons van het kwade.

Collecte: KIKA, Stichting Kinderen Kankervrij
NL89 INGB 000 000 8118

Zegen: Lied 20

12 Het Lied Nu Zijt
Wellekome.mp3

Lied: Nu zijt wellekome.

Nu zijt wellekome, Jesu lieven Heer,
Gij komt van alzo hoge, van alzo veer!
Nu zijt wellekome van den hoge hemel neer;
Hier al in dit aardrijk zijt gij gezien nooit meer; Kyrieleis

Christe, kyrieleison, laat ons zingen blij,
Daarmed'ook onze leisen beginnen vrij.
Jesus is geboren op den heiligen Kerstnacht
Van een maged reine, die hoog moet zijn geacht: Kyrieleis

D'herders op den velde hoorden een nieuw lied
(Dat Jesus was geboren, zij wisten 't niet.)
Gaat aan geender straten, en gij zult hem vinden klaar.
Beth'lem is de stede, waar 't is geschied voorwaar: Kyrieleis

D'heilige drie Koon'gen uit zo verren land
Zij zochten onzen Here met offerhand
Z' offerden ootmoedelijk myrrh', wierook ende goud
T 'ere van den Kinde, dat alle ding behoudt: Kyrieleis